

EURÓPAI PARLAMENT

2004

2009

Plenárisülés-dokumentum

A6-0231/2008

5.6.2008

JELENTÉS

on the proposal for a Council decision in accordance with Article 122(2) of the Treaty on the adoption by Slovakia of the single currency on 1 January 2009 (COM(2008)0249 – C6-0198/2008 – 2008/0095(CNS))

Gazdasági és Monetáris Bizottság

Előadó: David Casa

Eljárások jelölései

- * Konzultációs eljárás
leadott szavazatok többsége
- **I Együtműködési eljárás (első olvasat)
leadott szavazatok többsége
- **II Együtműködési eljárás (második olvasat)
leadott szavazatok többsége a közös álláspont jóváhagyásához a Parlament összes képviselőjének többsége a közös álláspont elutasításához vagy módosításához
- *** Hozzájárulás
a Parlament összes képviselőjének többsége, kivéve az EK-Szerződés 105., 107., 161. és 300., valamint az EU-Szerződés 7. cikke alá tartozó esetekben
- ***I Együtdöntési eljárás (első olvasat)
leadott szavazatok többsége
- ***II Együtdöntési eljárás (második olvasat)
leadott szavazatok többsége a közös álláspont jóváhagyásához a Parlament összes képviselőjének többsége a közös álláspont elutasításához vagy módosításához
- ***III Együtdöntési eljárás (harmadik olvasat)
leadott szavazatok többsége a közös szövegtervezet jóváhagyásához

(Az eljárás típusa a Bizottság által javasolt jogalaptól függ.)

Módosítások jogalkotási szöveghez

A Parlament módosításaiban a módosított szöveget ***félkövér dőlt*** betűkkel jelölik. A módosító jogi aktusok esetében ***félkövéren*** kell jelölni a létező rendelkezés azon részeit, amelyeket a Parlament módosítani kíván, de amelyeket a Bizottság nem módosított. Az ilyen részekben az esetleges törléseket a következőképpen kell jelölni: [...]. A ***normál dőlt betűs*** kiemelés jelzi az illetékes osztályoknak, hogy a jogalkotási szöveg mely részeiben javasolnak javításokat a végleges szöveg kidolgozásának elősegítése érdekében (például nyilvánvaló hibák vagy kihagyások egy adott nyelvi változatban). Az ilyen jellegű javasolt módosításokat egyeztetni kell az érintett osztályokkal.

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE	5
INDOKOLÁS	8
ELJÁRÁS	12

AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE

**on the proposal for a Council decision on in accordance with Article 122(2) of the Treaty on the adoption by Slovakia of the single currency on 1 January 2009
(COM(2008)0249 – C6-0198/2008 – 2008/0095(CNS))**

(Consultation procedure)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottságnak a Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2008)0249),
 - tekintettel a Bizottság 2008. évi konvergenciajelentésére Szlovákia tekintetében (COM(2008)0248) és az Európai Központi Bank (EKB) 2008. májusi konvergenciajelentésére,
 - tekintettel a Szlovákiában fennálló túlzott hiányról szóló 2005/182/EK határozatot hatályon kívül helyező tanácsi határozatra irányuló ajánlásra (SEC(2008)0572),
 - tekintettel az eurozónáról szóló 2007-es éves jelentéséről szóló 2007. július 12-i állásfoglalására,¹
 - tekintettel a Parlamenttel az euróövezet bővítése témájában folytatott konzultáció módszerének javításáról szóló 2007. június 20-i állásfoglalására²,
 - tekintettel az euróövezet kibővítéséről szóló 2006. június 1-jei állásfoglalására,³
 - tekintettel a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank alapokmánya 10.2. cikkének módosításáról szóló, 2003. március 21-i 2003/223/EK tanácsi határozatra⁴,
 - tekintettel az Európai Központi Banknak a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank alapokmánya 10.2. cikkének módosítására vonatkozó tanácsi határozatról szóló javaslatra irányuló ajánlásáról szóló 2003. március 13-i állásfoglalására,⁵
 - tekintettel az EK-Szerződés 122. cikkének (2) bekezdésére, amely alapján a Tanács konzultált a Parlamenttel (C6-0198/2008),
 - tekintettel eljárási szabályzata 51. cikkére,
 - tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére (A6-0231/2008),
- A. mivel Szlovákia az EK Szerződés 121. cikkével összhangban eleget tett a maastrichti követelményeknek, illetve a konvergenciafeltételekről szóló jegyzőkönyvben foglalt

¹ Elfogadott szövegek, P6_TA(2007)0348.

² Elfogadott szövegek, P6_TA(2007)0276.

³ HL C 298. E, 2006.12.8., 249. o.

⁴ HL L 83., 2003.4.1., 66. o.

⁵ HL C 61. E, 2004.3.10., 374. o.

feltételeknek,

mivel a Gazdasági és Monetáris Bizottság küldöttsége első alkalommal ellátogatott Szlovákiába, hogy megvizsgálja, az ország felkészült-e az euroövezetbe történő belépésre,

mivel 10 évvel a Gazdasági és Monetáris Unió létrehozása után a tapasztalatok azt mutatják, hogy az euroövezetbe történő belépést követően gyengülnek a strukturális reformok végrehajtására ösztönzői, és a fenntarthatóság kérdésének megnőtt a jelentősége,

1. jóváhagyja a Bizottság javaslatát;
2. támogatja az euró Szlovákia általi, 2009. január 1-jei bevezetését;
3. megjegyzi, hogy az EK Szerződés 121. cikke meghatározza a fenntartható konvergencia magas fokának elérését, elemezve, hogy a tagállamok milyen mértékben feleltek meg a következő kritériumoknak: az árstabilitás magas fokának elérése; az állam pénzügyi helyzetének fenntarthatósága; az árfolyam-mechanizmus által előírt normál ingadozási sávok betartása; a tagállam által elért konvergencia és a tagállamnak az Európai Monetáris Rendszer árfolyam-mechanizmusában való részvételének fenntarthatósága, ami a hosszútávú kamatszintben tükröződik;
4. megjegyzi, hogy az EKB konvergenciajelentése az alacsony inflációs kritérium fenntarthatóságával kapcsolatban kockázatokat állapít meg, és sürgeti az infláció megakadályozását szolgáló intézkedések meghozatalát;
5. aggodalmát fejezi ki a Bizottság és az EKB konvergenciajelentései között az infláció szintjének fenntarthatósága tekintetében mutatkozó eltérések miatt;
6. javasolja, hogy a szlovák kormány állítson fel egyes alapvető cikkek árát heti rendszerességgel ellenőrző központot annak érdekében, hogy felvehesse a harcot az áremelkedésekkel kapcsolatos hamis benyomások ellen;
7. felhívja a szlovák kormány, hogy biztosítsa a szükséges reformok folytatását a munkaerő-, a szolgáltatások és a termékek piacán, biztosítva különösen a megnövekedett munkaerő mobilitást és a humántőkébe történő beruházást; felhívja a szlovák kormány, hogy biztosítsa a versenyt, különösen az olyan érzékeny szektorokban, mint az energia;
8. felhívja a szlovák kormány, hogy a szlovák központi bankkal együttműködve biztosítsa a stabilan alacsony inflációs környezetet, amit további fiskális konszolidációval lehet elérni, valamint a költségvetés középtávú stabilitását megcélzó szigorú fiskális politikával; felhívja a szociális partnereket Szlovákiában, hogy az előrelátható jövőben a béremelkedést tartsák összhangban a termelékenységnövekedéssel;
9. hangsúlyozza, hogy az euroövezetben résztvevő tagállamok adópolitikájának konzisztensnek kell lennie adókérdésekben a jó kormányzás elveivel;
10. ismételten kifejti azon határozott véleményét, hogy a Tanácsnak és a Bizottságnak azt az álláspontot kellene elfogadnia, hogy a tagállamokat érintő, túlzott hiány esetén követendő valamennyi eljárást le kell zárni a maastrichti kritériumok teljesítésének a konvergenciakritériumokról szóló jegyzőkönyv 2. cikkében előírtak értelmében történő

ellenőrzése előtt; sajnálja, hogy a Bizottság ismételten nem alkalmazta helyesen a Szerződést e tekintetben;

11. felhívja a tagállamokat, hogy tegyék lehetővé a Bizottság számára, hogy pontosan meghatározott, naprakész, megbízható és jó minőségű adatok alapján vizsgálhassa a maastrichti kritériumok teljesítését;
12. aggodalmát fejezi ki az euró alacsony támogatottsága miatt a szlovák állampolgárok körében; ezért felhívja a szlovák hatóságokat, hogy fokozzák a közös fizetőeszköz előnyeit elmagyarázó közismereti kampányt, és tegyenek meg minden szükséges lépést az átváltási időszakban az árnövekedések elkerülése érdekében;
13. tudomásul veszi a felek által kifejtett, az EK Szerződés 121. cikke szerinti a Parlamentet megillető konzultációs jog gyakorlásának feltételei közül az időszerűség és tájékoztatás javítására irányuló erőfeszítéseket, és üdvözli a Gazdasági és Monetáris Bizottságnak a szlovákiai tanulmányútra vonatkozó kezdeményezését, melynek célja a saját helyzetértékelés;
14. felhívja a Bizottságot és az EKB-t, hogy fontoljanak meg minden nézőpontot, amikor megteszik ajánlatukat a szlovák korona záróárfolyamára;
15. felkéri a Tanácsot, hogy tájékoztassa a Parlamentet arról, ha a Parlament által jóváhagyott szövegtől el kíván térni;
16. felkéri a Tanácsot a Parlammal való újbóli konzultációra abban az esetben, ha lényegesen módosítani kívánja a Bizottság javaslatát;
17. utasítja elnökét, hogy továbbítsa álláspontját a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Központi Banknak és a tagállamok kormányainak.

INDOKOLÁS

Az EK-Szerződés 122. cikkének (2) bekezdése értelmében 2008. április 4-én Szlovákia kérelmezte az euró 2009. január 1-jei bevezetéséhez szükséges feltételek teljesítésének ellenőrzését. A Bizottság és az EKB által elkészítendő konvergenciajelentés tartalmát az EK-Szerződés 121. cikkének (1) bekezdése és a Szerződéshez csatolt, a konvergenciakritériumokról szóló jegyzőkönyv határozza meg. Szlovákia jelenleg „eltéréssel rendelkező tagállam”, így nem tagja az euróövezetnek.

Az EK-Szerződés 122. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy a Bizottság és az EKB jelentése alapján, az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt és az állam- illetve kormányfői összetételben ülésező Tanácsban folytatott vitát követően a Bizottság javaslatáról döntést hozva a Tanács minősített többséggel határoz arról, hogy mely eltéréssel rendelkező tagállamok teljesítik a szükséges feltételeket a 121. cikk (1) bekezdésében megállapított szempontok alapján, és az érintett tagállamokra vonatkozó eltérést megszünteti. 2008. május 7-én a Bizottság javasolta, hogy Szlovákia vezesse be 2009-ben az eurót.

Az Európai Parlamentnek meg kell vizsgálnia a benyújtott konvergenciajelentést és azt véleményeznie kell. Egyes konkrét kérdésekkel kapcsolatos fenntartásai ellenére az előadó javasolja, hogy az eltérést szüntessék meg 2009. január 1-jei hatállyal.

Az EK-Szerződés 121. cikkének (1) bekezdésében szereplő konvergenciakritériumokkal és azok teljesítésének részleteivel kapcsolatos észrevételek, különösen ami a fenntartható konvergencia magas fokának elérését illeti:

1. A nemzeti jogszabályok összeegyeztethetősége a KBER alapokmányának 108. és 109. cikkével

A 2006-os konvergenciajelentésben kiemelt összeegyeztethetőségi problémák kiküszöbölése érdekében a szlovák nemzeti bankról szóló törvényt megfelelően kiigazították. Az EKB és a Bizottság által elvégzett jogi vizsgálat arra a következtetésre jutott, hogy e változtatások következtében a rendelkezések teljes mértékben összeegyeztethetővé váltak a Szerződéssel és a KBER alapokmányával. A feltétel teljesül.

2. Az árstabilitás magas fokának elérése

A referenciaidőszakban (2007. április és 2008. március között) mért 2,2%-os átlagos inflációs rátával Szlovákia egyértelműen a 3,2%-os referenciaérték alatt marad. A feltétel maradéktalanul teljesül. Mindazonáltal kétségek merülnek fel azt illetően, hogy fenntartható-e az alacsony infláció Szlovákiában. Először is az alacsony inflációhoz ez idáig hozzájáruló néhány tényező átmeneti jellegűnek bizonyulhat. 2008 márciusában az infláció már 3,6%-ra emelkedett. Másodszor a szlovák korona nominális árfolyamának felértékelése inflációt csökkentő hatással járt, amely az euró bevezetése után megszűnik majd. Harmadszor a viszonylag alacsony szlovákiai árszint (az EU-átlag 58%-a 2006-ban) azt sugallja, hogy az árak hosszú távon valószínűleg növekedni fognak. Mindezek alapján az előadó alapvető fontosságúnak tartja az elfogadott politikai kötelezettségvállalások – például a munkáltatók és a szakszervezetek közötti, a bérnövekedés és a termelékenység növekedésének összhangban tartását célzó nyilatkozat, valamint a kormány által az

általános állami költségvetés egyensúlyának 2011-re történő megteremtésére irányuló kötelezettségvállalás – betartását.

3. Az állam pénzügyi helyzetének fenntarthatósága

Szlovákia költségvetési hiánya csökkent az elmúlt években, 2007-ben a GDP 2,2%-át tette ki (2008-ra az előrejelzés 2,0%), ami lényegesen a 3%-os referenciaérték alatt van. Mindazonáltal kétséges, hogy vajon fenntartható-e Szlovákiában az alacsony költségvetési deficit, különösen mivel az elmúlt évek magas növekedési rátái szigorúbb költségvetési megközelítésre adhattak volna módot, és alacsonyabb növekedési rátákra lehet számítani a jövőben. A 2009-re előre jelzett 2,3% máris jóval túllépi a GDP 1,7%-ában megállapított nemzeti célkitűzést. Ezenkívül 2007 és 2008 között várhatóan romlani fog a strukturális deficit, ami nincs összhangban a Stabilitási és Növekedési Paktummal.

Az államadósság és a GDP aránya – elsősorban a privatizációs bevételeknek köszönhetően – jelentős mértékben csökkent 2000 óta, és 2007-ben 29,4% volt, jóval a 60%-os referenciaérték alatt.

Jelenleg hatályban van egy tanácsi határozat, amely szerint Szlovákiában jelenleg túlzott költségvetési hiány áll fenn. A konvergenciakritériumokról szóló jegyzőkönyv 2. cikke értelmében lényeges, hogy az érintett tagállam a „vizsgálat időpontjában” ne álljon a Tanács által a túlzott hiány fennállásáról a Szerződés 104. cikkének (6) bekezdése értelmében hozott határozat hatálya alatt. Ez a feltétel csak akkor teljesül, ha a Tanács úgy határoz, hogy megszünteti a túlzott hiány esetén követendő eljárást Szlovákia esetében, ami azt jelenti, hogy jelenleg, illetve a vizsgálat idején ez a feltétel nem teljesül.

A Parlamenttel az euróövezet bővítése témájában folytatott konzultáció módszerének javításáról szóló 2007. június 20-i állásfoglalásában az Európai Parlament felhívta a Bizottságot és a Tanácsot, hogy fogadják el azt az álláspontot, hogy a tagállamokat érintő, költségvetési hiány esetén követendő eljárást a maastrichti kritériumoknak való megfelelés értékelését megelőzően le kell zárni. Az, hogy egy tagállam nem áll túlzott hiány esetén követendő eljárás alatt, fontos bizonyítéka annak, hogy az adott tagállam képes és hajlandó a Stabilitási és Növekedési Paktumhoz csatlakozni, amely önmagában is alapvető alkotóeleme a GMU szabályozásának. Ezért komolyan kell venni annak tényét, hogy ismételten nem szüntettek meg egy túlzott hiány esetén követendő eljárást, mielőtt javasolták volna a tagállamnak biztosított mentesség megszüntetését.

4. Az Európai Monetáris Rendszer árfolyam-mechanizmusa által előírt normál ingadozási sávok betartása legalább a legutóbbi 2 évben

Szlovákia 2005. november 28. óta részt vett az ERM II-ben. A szlovák koronát azóta felértékeltek az euróhoz képest. 2007. március 19-i hatállyal a szlovák korona központi árfolyamát 8,5%-kal megemelték az ERM II-ben, a felértékelést tükröződő. A szlovák korona azóta további felértékelődésen ment keresztül és az ingadozási sávokon belül mozog, de lényegesen a jelenlegi központi paritás fölött. Mindazonáltal, mivel az elmúlt két évben nem történt leértékelés, a feltétel teljesül.

5. A konvergencia fenntarthatósága, ami a hosszú távú kamatszintben tükröződik

A hosszú távú kamatszintek átlaga a referenciaidőszakban 4,5% volt, ami egyértelműen alacsonyabb, mint a 6,5%-os referenciaérték. A feltétel teljesül.

6. Gazdasági integráció és konvergencia

A 121. cikk (1) bekezdésének utolsó szakasza szerint a gazdasági integráció és konvergencia szempontjából lényeges egyéb tényezőket is meg kell vizsgálni, például a pénzügyi és áru piacok integrációját, valamint a folyó fizetési mérleg alakulását.

A szlovák gazdaság magas szinten integrálódott az EU piacába, kiterjedt kereskedelmet és közvetlen külföldi befektetési tevékenységet folytat más tagállamokkal, és a pénzügyi szektor is alapjában véve integrálódott az EU gazdaságába. A külső egyensúly (azaz a folyó fizetési mérleg és a tőkemozgások mérlege együttesen) erősen ingadozott az elmúlt években, miközben a deficittek mindvégig finanszírozhatóak voltak közvetlen külföldi befektetésekből származó nagy volumenű nettó pénzbeáramlásokkal. 2006-ban Szlovákia egy főre eső vásárlóerő-paritáson mért GDP-je az EU-27 átlagának 63,7%-át tette ki. A feltétel teljesül.

7. Szavazási módok az EKB Kormányzótanácsában

A KBER alapokmányának 10.2. cikke szerint amikor az euróövezethez tartozó nemzeti központi bankok elnökeinek száma meghaladja a 15-öt – ami Szlovákia euróövezethez való csatlakozása esetén be fog következni –, akkor az EKB Kormányzótanácsában megváltoznak a szavazás módozatai.

A Tanács 2003-ban az EKB ajánlása alapján elfogadta az új szavazási módozatokról szóló határozatot, hogy rendelkezzen e változásról annak érdekében, hogy az EKB Kormányzótanácsa továbbra is képes legyen kellő időben hatékony döntéseket hozni a kibővült euróövezetben is. A határozat rotációs rendszert vezet be annak alapján, hogy az országokat a GDP és a banki tevékenység által meghatározott nagyságuk szerint három kategóriába sorolja. Az Európai Parlament azonban állásfoglalásában elutasította az EKB ajánlását, újra megerősítve az érvényben lévő szabályt, amely szerint az euróövezethez tartozó nemzeti központi bankok valamennyi elnöke teljes, korlátlan szavazati joggal rendelkezik, vagy egy olyan rendszert vezet be, amelyben az operatív döntéseket, például a kamatlábak meghatározását a kilenc tagúra bővített Igazgatóság hozza. Az utóbbi megoldáshoz azonban az EK-Szerződés módosítására lenne szükség.

Bár az EKB Kormányzótanácsa kétharmados többséggel határozhatna úgy, hogy a rotációs rendszer elindítását elhalasztja addig, amíg a központi banki elnökök száma meg nem haladja a 18-at, az előadó úgy véli, hogy mielőbb meg kell állapítani a rotációs rendszerrel összefüggő módozatokat – például azt, hogy milyen sorrendben váltakozzanak a szavazati jogok – az euróövezet további kibővítéseire való felkészülés érdekében.

8. Konzultáció az Európai Parlamenttel

Miután az euró Szlovénia, Ciprus és Málta általi bevezetésére vonatkozóan nehéznek bizonyult az EK-Szerződésben megállapított feltételekkel összhangban történő, fenntartás nélküli, objektív vizsgálat alá vetni a konvergenciakritériumokat, az Európai Parlament elfogadott egy állásfoglalást a Parlamenttel az euróövezet bővítése témájában folytatott

konzultáció módszerének javításáról. A Bizottság erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy több gondolkodási időt adjon az Európai Parlamentnek azáltal, hogy a 2008-as konvergenciajelentést a lehető leghamarabb elfogadta azt követően, hogy az Eurostat közzétette a költségvetési hiánnyal és az államadóssággal kapcsolatos adatokat, és az Eurostat maga is beleegyezett abba, hogy már a hivatalos határidő előtt közzétegye az adatokat. Ezeket az erőfeszítéseket igen nagyra értékeljük, az Európai Parlament rendelkezésére álló időkeret azonban továbbra is szűkös.

ELJÁRÁS

Cím	A közös valuta Szlovákia általi, 2009. január 1-jén történő bevezetése	
Hivatkozások	COM(2008)0249 – C6-0198/2008 – 2008/0095(CNS)	
Az Európai Parlamenttel folytatott konzultáció dátuma	19.5.2008	
Illetékes bizottság A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	ECON 22.5.2008	
Előadó(k) A kijelölés dátuma	David Casa 10.7.2007	
Vizsgálat a bizottságban	19.5.2008	2.6.2008
Az elfogadás dátuma	3.6.2008	
A zárószavazás eredménye	+: 33	–: 4
	0: 8	
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Mariela Velichkova Baeva, Zsolt László Becsey, Pervenche Berès, Sharon Bowles, Udo Bullmann, David Casa, Manuel António dos Santos, Jonathan Evans, Elisa Ferreira, José Manuel García-Margallo y Marfil, Donata Gottardi, Dariusz Maciej Grabowski, Benoît Hamon, Karsten Friedrich Hoppenstedt, Sophia in 't Veld, Othmar Karas, Piia-Noora Kauppi, Wolf Klinz, Christoph Konrad, Guntars Krasts, Kurt Joachim Lauk, Andrea Losco, Astrid Lulling, Florencio Luque Aguilar, Hans-Peter Martin, John Purvis, Alexander Radwan, Bernhard Rapkay, Dariusz Rosati, Eoin Ryan, Antolín Sánchez Presedo, Olle Schmidt, Peter Skinner, Margarita Starkevičiūtė, Ivo Strejček, Ieke van den Burg, Cornelis Visser	
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Dragoș Florin David, Mia De Vits, Ján Hudacký, Janusz Lewandowski, Vladimír Maňka, Theodor Dumitru Stolojan	
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (178. cikk (2) bekezdés)	Edit Bauer, Tobias Pflüger	
Benyújtás dátuma	5.6.2008	